

Maar de waarheid is hard.

Het lezen van eerlijke boeken is voorwaar geen genoegen.

Ge kunt ze niet in de huiskamer laten liggen.

Wanneer een Christen ze leest, gaat hij in zijn binnenkamer om zich voor God te verootmoedigen. En zijn ziel schreit naar de openbaring van de heerlijkheid van Jezus Christus, die het leven verlost van het verderf.

Een door en door onchristelijk boek, vol van verderf, las ik van Jan de Hartog: „Ave Caesar”.

Dat is eigenlijk een ellendig boek. Maar hoe kan dat anders, als er niets, maar dan ook letterlijk niets, van Jezus Christus in is?

De mensen in dit boek hebben radicaal met God afgerekend. Ze kennen het geloof zelfs niet van uit de verte. Wat vage jeugdherinneringen, dat is al.

Het is de geschiedenis van een slapen jongen, wiens idealen en heele leven stuk slaan op de moeilijkheden der werkeloosheid.

„Verloren — verloren...”, dat is het refrein van dit boek.

Dat roept een jongen in stervensnood uit in het eerste hoofdstuk. Dat herhaalt de hoofdfiguur van dag tot dag.

En ja, de schrijver heeft gelijk: een leven, elk leven zonder Christus, is in den grond een verloren leven. Al wat het meer lijkt, is maar schijn. Dat is zakelijk de waarheid.

Maar dat komt niet, zoo als de schrijver ons wil suggereren, doordat de tegenwoordige jonge menschen tijdens den oorlog werden geboren, maar omdat er iedereen dag sprake is van zonde, maar geen enkelen dag van het evangelie. Dat geldt van iedere generatie.

Ook vorige generaties werden beschreven onder den kenmerkenden titel Armoede. Maar toen was het heel wat makkelijker, dan nu, na den oorlog, om een zekeren schijn op te houden.

Ook de literatuur is eerlijker.

Behalve op één punt.

Behalve wat betreft den dominee.

Zijn dan kerk en wereld zoo ver uit elkaar geslagen, dat een modern, ongeloovig schrijver het fenomeen „dominee” in de werkelijkheid niet kent en niet tekenen kan? Zoodat hij, als hij een beeld daarvan noodig heeft om de een of andere reden, dit gemakshalve ontleent aan de dominees-caricaturen uit een vorige periode?

Waarom laten ze den dominee er dan liever niet buiten?

In het boek van De Hartog is de figuur op blz. 75 totaal overbodig. Ziehier zijn portret:

„die een gezicht had als een walrus en op zijn buik een groote gouden ketting, die hij gewonnen had met scherpshieten”.

Dit is een zeer ouderwetsch plaatje in een zeer modern boek.

En een leelijk plaatje ook.

Dit is een caricatuur uit den tijd, toen men geen werkelijkheid tekenende, maar zijn afkeer tegen kerk en godsdienst vorm gaf in de figuur van een huichelaar of sukkel als predikant.

Zoo loopen er immers honderden predikanten rond door de romans van tien, vijf en twintig jaar geleden?

In de moderne zakelijkheid vormen ze echter een anachronisme.

Daarbij komt, dat we in het boek Ave Caesar een aanwijsbare situatie hebben.

Er wordt geschreven over den predikant, die in 1930 catechisatie gaf aan de leerlingen van de kweekschool voor de zeevaart aan de Prins Hendrikkade te Amsterdam. Nu lust het me niet, na te gaan welke collega hier publiek voor gek gesteld wordt. Want al de trekken in dit beeld toonen, dat we hier niet met een zakelijke beschrijving, doch met een zeer ouderwetsche fantasie te maken hebben.

Die buik met de zware gouden ketting, verraadt genoeg de onmacht om op dit gebied iets nieuws te fantaseeren.

Voorals, als er een zeer bepaalde omgeving wordt aangewezen, is die machteloze fantasie een onvergeeflijk ding.

Van deze catechisatie nu worden bijzonderheden verteld, die te dwaas zijn om los te loopen; en waar alleen iemand, die niets weet van dit stukje levenswerkelijkheid, in loopen kan.

„De eerste avond zei de dominee, dat het de bedoeling van het bestuur van de Zeevaartschool was, dat we ons na afloop van de studie zouden laten aannemen, wanneer we dat wilden. Er stond in de belijdenis, dat we het met de beginselen der kerk eens moesten zijn, maar dat was zoo erg niet, want er stond letterlijk: in hoofdzaken. De hoofdzaken was, dat je aan God geloofde, en er zou over een paar maanden wel niemand meer zijn, die dat niet deed. Hij zou het ze wel leeren. Bovendien kreeg je van het bestuur, als je je liet aannemen, een bijbel cadeau, verguld op snee.”

Het is duidelijk, dat hier een Hervormd predikant bedoeld moet zijn. Maar ik weiger te ge-

looven, dat een Hervormd predikant van Amsterdam, anno 1930, zijn taak als catecheet zoo opvat. Laat hij misschien vrijzinnig zijn, hij is toch niet gek.

Men kan een predikant teekenen als vervelend, als hoogmoedig, als ouderwetsch of wat ook — want de werkelijkheid, ook hier, is zeer bont. Maar een figuur als hierboven geteekend, bestaat eenvoudig niet.

Heel het boek toont overigens een scherp kijk op de dingen. Raak worden menschen en gebeurtenissen aangeduid. Hoe triest en hoe liederlijk het ook is, wat we lezen, het draagt een stempel van echtheid.

Maar die bladzijde over den dominee is onwaar.

Er staan verder over den godsdienst nog verschillende dingen in, die om bij te hullen zijn.

„Voor mij is God zoo'n klein mannetje, hij zit binnen in je, ergens in je borst”. Hoe kan het ook anders, als men niets weet van Jezus? Dan zoekt men troost bij kinderlijke fantasieën in sentimentele stemmingen, maar als de werkelijkheid die droomen verstoort, blijft er niets anders over dan: verloren... verloren. Ook die goddelooze vroomheden in dit boek maken den indruk van echtheid.

Maar die dominee van blz. 75 is onwerkelijk. Een mislukte fantasie.

In den meest alledaagschen zin van het woord, is onwaar de bewering, dat alle kweekelingen naar éénzelfde catechisatie moesten.

Dit is eenvoudig met de feiten in strijd.

De schrijver is blijkbaar zelf wel op de Kweekschool voor de Zeevaart geweest. Dat komt uit in verschillende details, die men moeilijk van hooren zeggen kan hebben.

Maar wat die catechisatie betreft, heeft ouderwets-bevooroordeelde fantasie de leemten in de herinnering opgevuld.

Als er staat: „er was maar één catechisatie, of je nou Roomsche was of Jood of wat anders, dat gaf allemaal niets. Er was maar één catechisatie, daar kon je naar toe.”, dan is dat eenvoudig onjuist.

Ik heb gereformeerde jongens gekend en ken er nog, die tijdens hun verblijf aan de kweekschool verlof kregen, om catechetisch onderwijs te ontvangen van een der gereformeerde predikanten van Amsterdam. En ik kan me niet anders voorstellen, of ook voor Roomsche leerlingen zal een dergelijke regeling bestaan.

Voor ons blijft de vraag: hoe komt een modern schrijver er toe, zoo'n onzakelijke bladzijde te schrijven in zijn zakelijken roman?

Hoe moet een dergelijk verschijnsel worden verklaard? Op dit psychologisch probleem zich te bezinnen is van groot belang.

Doch in dit artikel ging het er mij slechts om, dien dominee van Jan de Hartog te verzamelen tot zijn vaderen uit den tijd der valsche romantiek, toen men dergelijke figuren ten tooneele voerde uit hatelijkheid of totaal gebrek aan kennis der werkelijkheid.

Heemstede.

A. DONDORP.

ZENDING EN EVANGELISATIE

Hoe staat het met de Zending in Oost-Indië?

Eenigen tijd geleden vestigden wij de aandacht op het zeer belangrijke boek van William Paton: Christianity in the eastern conflicts. Na een studiereis door het Oosten gaf Paton, secretaris van The International Missionary Council, in dit boek het resultaat van zijn ervaringen en beschouwingen. Ter voorbereiding van de groote Wereld-Zendingsconferentie te Hangchow heeft deze vruchtbare schrijver ons een grooten dienst bewezen.

Wij wezen echter in onze bespreking erop, dat Paton wel Java bezocht, maar zich toch hield aan de uiteenzettingen over Japan, China, Engelsch-Indië en het Nabije Oosten. Wij betreunden dit; de Engelsch sprekende wereld mocht wel eens iets van Nederlandsch-Indië hooren! Het zou hun geen kwaad doen. Maar klagen brengt geen verbetering aan.

Trouwens, ook wij, Nederlanders, hebben er behoefte aan om eens kort en krachtig antwoord te krijgen op de vraag: En hoe staat het nu met de zending in ons Indië?

Op die vraag heeft Dr H. Kraemer, taalgeleerde op Java in het belang der zending, en nu pas benoemd tot hoogleraar aan de Universiteit te Leiden, het antwoord gegeven in een boekje, uitgegeven bij den boekhandel voor Inwendige en Uitwendige Zending te Den Haag, verschenen onder den titel: De huidige toestand van het Christendom in Ned.-Indië.

Ter aanvulling van het boek van William Paton zal men goed doen ook deze brochure van Kraemer aan te schaffen. Het boekje is bijna 90 bl. groot en kost slechts 65 ct. En het loont de moeite van lezen en bestudeeren vele malen.

Kraemer is duidelijk. Men voelt het op elke bladzijde, dat hij zijn onderwerp volkomen beheerscht. Als zendingsman heeft hij dan ook reeds een wereldvermaardheid verworven. Het lijkt ons toe, bij vroegere publicaties van zijn hand, dat hij positiever wordt in zijn beschouwingen; of misschien moeten wij zeggen, dat hij zich beslister uildrukt, wat ons slechts genoegen doet.

De titel dient even gerechtvaardigd. Dr Kraemer doet dit zelf in een Inleiding, als hij na een breede uiteenzetting eindelijk opmerkt: „In den titel willen wij onder woorden brengen dat wij, bij alles wat wij zeggen, steeds het Christendom in Indië als een eenheid in onze gedachten hebben, m.a.w. dat wij, op den uitkijk staande naar den huidige toestand en de mogelijke toekomst-uitzichten, de Europeesche Christenen, de Inheemsche Christenen der Indische Kerk, en die der verschillende Zendingsvelden en zelfstandige Inheemsche Kerken, binnen dien uitkijk betrekken”.

Hij geeft dus niet alleen zijn gedachten over den toestand der zending. En hij heeft er goed aan gedaan, in een hoofdstuk van 25 bl. ons wat over de Indische Kerk mee te deelen; ik zal er wel niemand mee beleedigen, indien ik zeg, dat Kraemer ons hier vertelt, wat zeer velen, zelfs wel onder predikanten, onbekend is; en wat zij toch wel weten moeten. Als de schrijver in een noot op bl. 7 zegt, geheel en al te zwijgen over het Roomsche Katholieke deel der Christenheid in onze Oost, blijft hij in het vervolg niet bij dit woord; zie bijv. bl. 17. Maar het is wel zoo, dat dit een uitzondering is.

In zijn „Beschouwing der zendingsvelden” geeft Dr Kraemer een goed inzicht in den nood van Heidendom en Islam. Dat het heidendom ten doode is opgeschreven, wordt nu wel algemeen beseft. Het heeft geen grondslag en geen ruggegraat. Tegen den aanval der Westersche cultuur is het dan ook niet bestand, evenmin als tegen het binnendringen der groote godsdiensten. Over de wereld van het animisme is dan ook het doods-vonnis gestreken.

Het zal geen verlies zijn, als dit heidendom verdwijnt? Het zij zoo; maar erger dan het overgaan b.v. tot den Islam, acht Dr Kraemer het, zoo de heidenen wel zijn heidensche gebruiken uitwendig vasthoudt, maar toch wezenlijk de groote massa der ontworpen godsdienstlozen vermeerdert, waardoor hij in den afgrond valt van geestelijke verlamming en ontleding. Hier ontmoet de zending een nieuw probleem.

Eenigszins vreemd doet de zin aan: „In het licht van deze constellatie bezien, is het vergaderen der nog heel of half heidensche stammen in de Christelijke Kerk, afgezien van alle bijzondere zendingsmotieven, een weldaad voor deze volken, vooral met het oog op de toekomst”. Men meene niet, dat Dr Kraemer van oordeel is, dat deze volken als zoodanig naar de kerk moeten worden ingelijfd; dat kan natuurlijk alleen in den weg van bekeering.

In tegenstelling met het Animisme beleeft de Islam nog in enkele opzichten hier en daar een opwekking. De lezers van het boek van Ds Pol: De zending op Midden-Java ten Zuiden, herinneren zich den naam van Moehammadijja, welke in navolging van de zending, ook eigen scholen sticht, en door godsdienstonderwijs, propaganda, sociaal en philanthropisch werk wil bewijzen, dat de Islam een levende godsdienst is. Doch naast deze opleving is er toch stille ondermijning en verzwakking.

In deze wereld heeft het Christendom ingang gevonden.

Allereerst zijn er de Europeesche Christenen, die schier allen tot de Indische kerk behooren. Het doet ons echter goed te lezen: „De eenige groep Europeesche Christenen van belang, die buiten de Indische Kerk staat en zich door krachtig kerkelijk en godsdienstig leven onderscheidt, is die der Gereformeerde Kerken; haar ledental reikt ongeveer tot 4400”. Het is een klein getal, maar toch een krachtige kerngroep. Bovendien zijn zij de eenige Christenen niet; uit de Inlandsche bevolking zijn er reeds ongeveer 800.000 vergaderd op de zendingssterreinen, waarbij komen de 650.000 Inlandsche leden der Indische kerk.

Zoo berekent dan Dr Kraemer het getal Protestantische Christenen in ons Indië op ongeveer 1½ miljoen, met ruim 400.000 Roomschen. Het is niet veel op de meer dan 60 miljoen bewoners! Maar het getuigt toch wel van de kracht van het Evangelie! En jaarlijks neemt het aantal Christenen door den doop met ongeveer 40.000 toe.

Deze dorre cijfers krijgen nog meer beteekenis, indien men ons Indië vergelijkt met andere zendingsvelden. China b.v. telt 400 à 500 miljoen inwoners, dus 7 maal zooveel als in Ned.-Indië; toch zijn er geen 7 maal 1½ miljoen Christenen, doch slechts 6 à 700.000. In Engelsch-Indië wonen ongeveer 350 miljoen menschen; dus 6 maal zooveel als in ons Indië; maar toch zijn er geen 6 maal 1½ miljoen Christenen, doch slechts 2 miljoen.

Wij mogen dus van veel zegen spreken. Dat de zending vruchteloos is, wordt door de genoemde cijfers wel heel duidelijk weersproken.

Op twee terreinen in het bijzonder vestigt Dr Kraemer de aandacht: Borneo en Nieuw-Guinea.

Voorals de zijn zeer

Dat wij voor de Indië hie komst he zeggen, da der toeko telkens de Nederland heemsche sterke ne, hand hee mer uit; e fout schui nig over zendingen, genoeg kras oor zoo spreke

Bij het hoort zeer kerken; D stuk aan Inheemsche kwestie is „Voorzoo” deelen, is het meest geschiede

Dat het standighe jaar gelede beter de werd in d standighe

Als Dr Javaansche vamsche ken noem kerken te Voor de i band b.v. sche kerk dingsveld diep inga niet ondie ken over Java in d Java, een trouwens uit het o alleen bez belangrijk

Maar w bedoelt d noodig te op te we stelt in he Dr Kraem de moeilij spoedig ee dan wat punten, de

BUIT

Een

We hebbe het Bidu modera overleverie een diens zoals we lang geboe De LaGra eeuw-feest was de ee heel ons „ des lands heel wat v kon kome ging, die t obstinaat die beeger vloede uit gelijke. Vo ruimer te gelukkig g andering liberalisee

Natuurli den van d formeerde echt Geref delijke gev Men tra lalinge gische boe die litera heel wat Bavincks g en vertalin

het op elke
olkomen be-
an ook reeds
Het lijkt ons
n hand, dat
uwingen; of
zich beslister
toet.

Dr Kraemer
ia een breede
den titel wil-
wij, bij alles
lom in Indië
bben, m.a.w.
den huidige
itlichten, de
schie Christe-
verschillende
emische Ker-

ten over den
goed aan ge-
an wat over
al er wel nie-
dat Kraemer
is wel onder
zij toch wel
noot op bl. 7
et Roomsche
onze Oost,
ord; zie bijv.
en uitzonde-

velden" geeft
n nood van
dendom ten
el algemeen
geen rugge-
sche cultuur
als tegen het
en. Over de
het doods-

dendom ver-
het overgaan
het, zoo de
n uitwendig
grote massa
vermeerdert,
n geestelijke
noot de zen-

an: „In het
t vergaderen
stammen in
le bijzondere
deze volken.
Men meene
is, dat deze
eten worden
in den weg

z beleeft de
en daar een
van Ds Pol:
herinneren
a, welke in
cholen sticht,
mda, sociaal
dat de Is-
naast deze
ing en ver-

dom ingang

Christenen,
k behooren
„De eenige
belang, die
door krach-
onderscheidt,
aar ledental
klein getal,
Bovendien
t de Inland-
800.000 ver-
arbij komen
sche kerk.

t getal Pro-
op ongeveer
chen. Het is
n bewoners!
kracht van
aantal Chris-
0.000 toe.

r betekenis,
andere zen-
miljoen in
Ned.-Indië;
Christenen,
Indië wonen
6 maal zoo-
n er geen 6
h slechts 2

ken. Dat de
le genoemde
n.
r vestigt Dr
ieuw-Guinea

Voor de mededeelingen van het laatste gebied
zijn zeer interessant.

Dat wij ook naar Java gebracht worden, ligt
voor de hand. „Men zou kunnen zeggen, dat in
Indië het groote zendingsprobleem van de toe-
komst het eiland Java is". Men zou ook kunnen
zeggen, dat de Islam het groote zendingsvraagstuk
der toekomst wezen zal. „Het is noodig om hierop
telkens de aandacht te vestigen, omdat er in de
Nederlandsche zending, en nog meer in de In-
heemsche en Europeesche kerk in Indië, een te
sterke negatie van dit gewichtige punt de over-
hand heeft". Alleen West-Java zondert Dr Krae-
mer uit; dus ook op ons zendingsterrein zou deze
fout schuilen. Nu, het is waar, dat men heel wei-
nig over den Islam leest in de berichten van ons
zendingsveld; maar dat men op Java zelf er niet
genoeg aandacht aan zou wijden, lijkt ons een heel
kras oordeel; hoewel, Dr Kraemer zal toch niet
zoo spreken dan uit eigen waarneming?

Bij het nagaan van den staat der zending be-
hoort zeer zeker ook het stichten van Inlandsche
kerken; Dr Kraemer wijdt er een bijzonder hoofd-
stuk aan onder den titel: „Zelfstandigheid der
Inheemsche kerken". En van hoeveel belang deze
kwestie is, blijkt reeds uit een der eerste zinnen:
„Voorzover wij menschen het kunnen beoor-
deelen, is deze stichting van Inheemsche kerken
het meest ingrijpende feit geweest in de jongste
geschiedenis van de Christelijke kerk in Indië."

Dat het proces verhaast is, ligt aan allerlei om-
standigheden. Indië is ook niet meer wat het 20
jaar geleden was. Daarbij leerde de zending zelf
beter de Oostersche wereld begrijpen. En zoo
werd in de laatste jaren tot de stichting van zelf-
standige kerken overgegaan.

Als Dr Kraemer dan de Bataksche, de Oost-
Javaansche, de Midden-Javaansche, de West-Ja-
vaansche en de Minahassische en Moluksche ker-
ken noemt, laat hij na op het onderscheid dezer
kerken te wijzen. Dit betreuren wij ten zeerste.
Voor de ingewijden is het toch wel bekend, dat de
band b.v. tusschen de zending en de Oost-Javaan-
sche kerk, en de kerk der Javanen op ons Zen-
dingsveld nogal verschillend is. Mij dunkt, een
diep ingaande bespreking op dit verschil ware
niet ondienslig geweest. Wij beschouwen het spre-
ken over de zendingsvelden van Oost- en West-
Java in dit verband, met uitsluiting van Midden-
Java, een tekort doen aan de objectiviteit. Dat
trouwens Dr Kraemer de kwesties wel meer van
uit het oogpunt der Genootschapszending schier
alleen bezielt, blijkt telkens in dit overigens zeer
belangrijk hoofdstuk.

Maar wij mogen niet te lang worden. Ons artikel
bedoelt dan ook niet het lezen van dit boekje on-
noodig te maken, maar veeleer er krachtig toe
op te wekken. Een ieder, die waarlijk belang
stelt in het zendingswerk, kan hier te gast gaan;
Dr Kraemer leidt op zeer eenvoudige wijze in in
de moeilijkste kwesties; men leert van hem. Moge
spoedig een tweede druk noodig zijn! En worde
dan wat meer aandacht gegeven aan de paar
punten, die wij noemden.

J. D. W.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

Een Amerikaansche Synode in zitting.

III.

We hebben tot hertoe nog niets vermeld omtrent
het Biduur voor de Synode van 1937 en het
moderamen. Wat het Biduur betreft, naar de
overlevering der Vaders uit Nederland is het
een dienst des Woords meer dan een „biduur",
zooals we dat in Amerika verstaan. Alleen is er een
lang gebed nadat de leerrede werd uitgesproken.
De LaGrave Ave kerk — die pas haar halve-
eeuw-feest vierde, was de „roepende kerk". Zij
was de eerste kerk in den staat Michigan, ja in
heel ons „Westen", die van den beginne af de taal
des lands gebruikte in den eeredienst. En het had
heel wat voeten in de aarde, eer zij tot openbaring
kon komen. Het oudere element stond de bewe-
ging, die tot de formatie der Kerk leidde, in 1886,
obstinaal tegen. Het beweerde stout en sterk, dat
die begeerte tot Amerikaansche prediking voort-
vloeide uit trots, zucht naar nieuwigheid, en der-
gelijke. Vooral — zoo werd beweerd, begeerde men
ruimer te worden in de leer. Die beweringen zijn
gelukkig gelogenstraft door de historie. Taalver-
andering is niet synoniem met verwatering of
liberalisatie in de Gereformeerde waarheid.

Natuurlijk bestaat er gevaar, dat het lossen wor-
den van de banden aan de Nederlandsche Gere-
formeerden, en vooral het niet langer lezen van
echt Gereformeerde literatuur, op den duur scha-
delijke gevolgen kon hebben.

Men tracht die echter te voorkomen door ver-
talingen van gezonde Nederlandsche theolo-
gische boeken, of ten minste door een bewerking
dier literatuur. Zoo zijn er in de laatste jaren
heel wat boeken van Dr A. Kuyper vertaald; Dr
Bavincks geschriften zijn bewerkt in het Engelsch,
en vertaling van een standaardwerk van een der

huidige Nederlandsche professoren uit onze zuster-
kerken, is in bewerking.

Maar hoe dit zij, de LaGrave Ave kerk was de
roepende, en in haar fraai en deftig steenen kerk-
gebouw had het „Biduur" plaats.

Het werd opgeluisterd — laat ons dat even
„openbaren" — door koorgezang (de bovenbedoel-
de gemeente heeft zulk een „koor" reeds vanaf '86),
en ook nam de vergaderde schare vocaal deel aan
den eeredienst door het samen opzeggen van de
Apostolische Belijdenis — in het Engelsch natuur-
lijk, gevolgd door het bekende:

„Glory to the Father, and to the Son,
and to the Holy Ghost. As it was
from the beginning, is now and ever
shall be — world without end. Amen."

Wat de Vaders van 1857 — het stichtingsjaar
der Christian Reformed Church, gelijk reeds eer-
der door ons vermeld — zouden gedacht hebben
van een „robed choir" en „responsive service",
laat zich bevroeden.

Maar — daar we zelf vele diensten in de boven-
genoemde kerk bijwonen — en zij werd door
schrijver dezes bediend als V. D. M. van 1899 tot
1915, zestien jaar lang —, kunnen we het „Refor-
matie"-publiek verzekeren, dat, ook al heeft de
gemeente deze liturgische uitwendigheden aan-
vaard, zij geregeld de oude leer hoort prediken: die
der vrije genade van een trouwen Verbondsgod.

De leeraar dezer Kerk, Ds H. Bel, afkomstig
van Uithuizen, Groningen, werd den volgende dag
door de Synode tot vice-president gekozen. Als
praeses werd met groote meerderheid gestemd
Ds H. J. Kuiper, die als voorzitter der Synode van
1936, op het „Biduur" had gepredikt over „Open
Deuren".

Het was de eerste maal in de historie der Chr.
Ref. Church, dat men denzelfden man koos als
president voor de tweede maal achter elkander.

Artikel 41 verbiedt zulks betreffende de Classi-
cale Samenkomsten. Er is echter geen dergelijke
bepaling voor de Generale Synoden. En het was
zeker een ongewoon bewijs van het vertrouwen in
Ds Kuiper gesteld, dat hij ten tweeden male op het
podium werd geplaatst. Hij leidt met vaste hand
— en terzelfder tijd als „gentleman".

Van vertrouwen gesproken, komt op onze Sy-
noden de eerepalm toe aan den eersten secretaris
of scriba. Het is Ds D. Zwier, leeraar van een
onzer Amerikaansche kerken in de goede stad
Holland. Koos de Synode van 1926 hem voor
tweede scriba, niet minder dan zeven achter-
eenvolgende Synoden riepen hem tot het scribaat
— als eerste scriba.

Zeer verdient den eerepalm ook. Zijn pen-
werk en „typewriter" arbeid is superb. Wat zeer
gewaardeerd wordt, vooral door schrijver dezes,
die (mogen we dat even noemen), sedert 1902 voort-
durend fungeert als de „Stated Clerk" of vaste
scriba der Synode, belast met het publiceren der
Agenda en Acta, en met de correspondentie met
allerlei buiten- en binnen-kerkelijke lichamen.

Naast Ds Zwier kwam ditmaal iemand te zitten
als tweede scriba, wiens keuze, evenals die van
den voorzitter, met de traditie brak, op dat punt.
Tot hier toe waren al die tweede scriba's onzer
Synoden geordende leeraars. Doch 1937 koos een
ouderling, Dr G. Heyns, een der zonen van wijlen
Prof. W. Heyns, ook in Nederland niet onbekend
als auteur van een leerboek over de Gereformeerde
leer en andere theologische werken. Prof. Heyns
stierf in 1933. De zoon door ons pasgenoemd dient
het Christelijk Middelbaar onderwijs in dezelfde
stad die Ds Zwier tot woonplaats dient.

We hebben reeds vermeld, dat de Synode, voor de
eerste maal, vergadert in de Hekman Memorial
Bibliotheek. Er is plaats voor ongeveer 100 toe-
schouwers, of zullen we zeggen: toehoorders. Doch
de zitplaatsen zijn gewoonlijk ten deele ongebruikt.
Overigens is de leeszaal wel geschikt voor een
vergadering van 60 deputaten. Die mannen zitten
om een achttal tafels geschaard. Een andere tafel
is voor de professorale adviseurs, reeds door ons
genoemd. Een andere tafel is voor de pers, waar-
onder „reporters" onzer Grand Rapids dagbladen,
die het publiek trouw op de hoogte houden van
het voornaamste der „handelingen" der Synode.

In de toekomst zullen de synodale deputaten ook
geroepen worden om deel te nemen aan de pre-
paratoire examens van hen die het derde studie-
jaar aan Calvin Seminary hebben voltooid.

Die arbeid wordt dus genomen van de schouders
der curatoren der inrichting, met deze taak belast
sedert een halve eeuw. Want jaren geleden, toen de
Kerk en de Synode nog klein waren, namen de
Synoden het examen af.

Het aantal dier curatoren werd ook op dezen
grond gereduceerd. Elke Classis zal voortaan door
een curator worden vertegenwoordigd in stede van
twee, gelijk van den beginne in de historie dezer
groep het geval was.

Een andere innovatie betreft de Inwendige
Zending, — zooals we dien term hier gebruiken
— „Home Missions". In 1920 werd schrijver dezes

belast met de zorg voor heel het zendingswerk
der Chr. Ref. Church. Als „Zendingsdirector", een
term, die in Amerika niet denzelfden inhoud heeft
als elders.

Op de vorige Synode echter werd hij op zijn
verzoek ontslagen van de verantwoordelijkheid
voor de Inwendige Zending om zich geheel te
wijden aan de belangen der heidenzending, in
China en onder de Indianen in het zuidwesten
onzes lands. En nu besloot de 1937-Synode, om
iemand speciaal voor den arbeid der Inwendige
Zending te beroepen. Onder den titel „missionary-
at-large" — d.w.z. zendeling te velde, of in alge-
meen dienste. Reeds in 1936 werd zijn taak als
volgt omschreven:

„Nieuwe velden te openen en te voorbereiden.

Voor zichzelf en de zendingsdeputaten, door
persoonlijk onderzoek, kennis te verzamelen om-
trent heel het „Home Missie"-veld en de statistiek
bij te houden van al den arbeid der onderscheiden
Classes op dit gebied.

Om met de verschillende zendelingen en Classes
te confereren betreffende de behoeften der res-
pectieve velden.

Te dienen als schakel tusschen de Uitvoerende
Commissie der Inwendige Zending, en de andere
zendelingen.

Om de zaak van „Home Missions" voor de Kerk
in het algemeen te bepleiten.

Om contact te beginnen en te handhaven met de
Kerken en Emigratiebureaux in Nederland, be-
treffende emigranten die van Nederland naar de
Vereenigde Staten en Canada komen.

Om de Uitvoerende Commissie als adviseur te
dienen".

Ds H. Baker werd als zoodanig benoemd.

Er is nog een andere innovatie te noemen.

Het betreft een project om iemand aan te stellen
als Jeugd-leider. Wat beteekent dat? Een per-
soon, die zich geheel wijdt aan de bevordering
der belangen onzer rijpere jeugd. De onder ons
bestaande Amerikaansche Federatie van Gerefor-
meerde Jongelieden Vereenigingen opperde een
plan desaan gaande. Men zocht den steun der Sy-
node, moreel en financieel. En deze verklaarde
zich ten gunste van het Jeugd-leiderplan en beval
de Federatie bij de Kerken aan voor een jaarlijk-
sche collecte of contributie. Vanwege de belang-
rijkheid van zulk een leider voor het toekomstig
welzijn der Kerk en haar jeugd, wordt een com-
missie benoemd, opdat de Federatie met haar
raadplege om een plan te ontwerpen omtrent het
werk van zulk een functionaris en zijne betrek-
king tot de Kerk. Ook om permanent contact met
de Federatie te bewerkstelligen.

De meeste tijd der zittingen van de Synode van
1937 werd ingenomen door discussie betreffende
de zuiverheid of onzuiverheid in de leer van een
predikant verbonden aan een der Inrichtingen voor
Middelbaar Onderwijs in de stad Chicago. Terwijl
wij deze regelen schrijven — 23 Juni — dus na
bijna twee weken van arbeid, worden de discus-
sies nog steeds voortgezet. Waarover het geding
gaat en wat de uitslag is, zullen we bewaren
voor ons slotartikel, D.V.

HENRY BEETS.

STEMMEN UIT ONZE KERKEN

Schape zonder herder.

„Und dennoch sage ich im Namen des
Herrn Jesu Christi: Sie sind wie Schafen,
welchen der wirklichen Hirte fehlt".

Dr Dibelius in een preek over Matth.
9:36—38, op Zondagmorgen 11 Juli 1937,
te Berlijn. 1)

Dibelius durft in de kerk te spreken
van Niemöller, dien men gevangen houdt,
en noemt het haat die los gaat breken,
want spreken móét wie eerst zijn handen vouwt;

„geknecht volk noemt hij schape zonder Herder,
vraagt arbeiders voordat de kerk verweest;
rustig spreekt hij, kan slechts even niet verder
als hij de lijst van de gevang'nen leest.

Hier heeft een predikant innig gebeden,
toen, in de preek, verklaard waarom 't zo gaat:
Luther heeft eiglijk nooit zuiver beleden
't stuk der verhouding tussen kerk en staat;

doch onze kerk zal dit niet licht gebeuren,
die is, naar eis der Schrift, gereformeerd;
dank voor die schat, hoe wij ook medetrouwen,
heeft God (genadig) ons opnieuw geleerd.

Maar waarom durft hij ons niet voor te lezen
d' aanklacht der lange kandidatenlijst?
zou elke nieuwe naam een vinger wezen
die onze kerken op hun lauwerheid wijst?

Want met de staat hebben wij uitgestreden,
maar horen niet, vlakbij, 't klagend verwijt
der duizenden, die in de grote steden
wegdolen, door hun herder nooit geleid.

KAREL J. VAN DORP.

1) Verslag in „De Standaard" van 15 Juli 1937.